

ესაც უნდა—ის გავყიდოს, ვისაც უნდა—ის დაგვიჭირავს. და კოლიფერ სიავეს გვიზამს. სამართალს ეინ გვალორებს ჩეენ ფუხრებს (დარიბებს)! ვისაც ფრია არა შექა, მისათვის არც სამართლია, ფრია ჩეენში არ არის და არ მშოგება, ამისათვის შე გვარჩიმენ უყოლას. სულ იყერეთ თუ გნდა, კაცი ჩეენი პატრონი აღის არის. ტმისთან კუთხაში ვართ, ღმერთი მაც მოგვიძულია და კაციც. წრეულს მუშაობა ჩეენთვის არ არის, სახლი, კარ უნდა გავიციოთ, ჯვარში ჯარები ბოჭულად გვიდგია, ჩეენი ცოლშეილი კოველდღე აჭიდებულ-ატი-რებული გვყავს ისთვი, რომ მოთქმა მათი და ტირილი მგონია ქვაის გულს აატირებს. თუმცა იტევიან, რომ „თათარს და ურიას შეწყალებაო“, მაგრამ ეს კი შეეტყოთ, რომ თათრებს ფრიისათვის არა კაცი არ შეწყალება თურმე და ურიები ჩეენში არ არიან, რომ შეეწყალოთ..

— ჯვარში ბერი კაცების და ქალბალანის შეტი არავინ ადარ არის; ვისაც რომ მუშაობა შეეძლო, გველა ძალით დაიკირეს და წაიყვანეს, ჯანი დარტყეს, ქვე ჯოხის ცემით მოკლეს ზოგი მიზამია, ზოგი რელიტია, ზოგი ოლქის თავია, ზოგი ფირალია; ზოგი გარდასახადს არ იხდის და ზოგი ტყეში გაიქცა; — ამისთანა მიზეზებით მთელ მობულებულში ქალ-ბალნაში მეტი კაცი შინ ალარ არის და შენ იფიქრე, ძავა, ქალბალანის ტირილ-ზლიპინს რა გული გაუძლება!

— ამას გარდა კიდევ მობრუნდენ და გამოგიცხადეს, რომ ნიზამი მოგვეცით, წილს (კურას) გრუნით, ვისაც ბედით ამოუვა, იმას ნიზამში წავიყვანთო და თუ წაკლა არ უნდა, ორმოც-და-ათი ოქრო (ლირა) მოიტანოს და შინ გაუშეებოთ. ჩეენ ფუხრებს ირმოც-და-ათ ირქოს ეინ მოგვცემს; შარა შეორე თინს ხმა-

რობენ: ვინც ჩუმათა მისცემს, იმას დევთერში (სიაში) არ შეიყვანებენ, (ხუთ იქროს ნაკლები არ იქნება, შეძლებისა გვარად მეტი რამდენსაც შეიძლებს), და ვინც ვერ მისცემს, იგი ნიზამში მიჰყავან, თუ გინდ ერთიც რომ იყოს ჯვარში და გლახა ფუხარია. პთას სულამდის მეტს დევთერში შესწირენ და ბოლოს თრმოცს ანუ ორმოც-და-ათს საწყალს ფუხარის კურაში შეახედრებენ და ნიზამში წაკათოვენ.

— იმას გარდა სოფლის ამწერლებიც მოვიდენ, კაცებს და ქალებს სულებით სწერენ, სახლებს, კარებს, მიწას და ყოველივერს გვიფარებენ. ვინ მოთხლის ჩეენს შეწუხებას და უსამართლობას; რაც რომ ჩეენ დღეს გვადგია, ღმერთმა ნუ შეარჩინოს იმას, ვინც ჩეენ ასე შეეგვაწუხა... და ახლა კიდევ ერთი ბელა და უბე-ღმერთა აგვიტყდა ჯვარში: თუ შინ ქალები აგვიტყდენ, ლოდედ ატყედენ: „ჩეენ აქ უკაცოდევერ და დევებით! რა გაგვაძლებიბო? ბურიაში წარალთო ჩეენს ნათესავებითია, ზოგას ბიძა გვყავს, ზოგას მაიო, ზოგას ბიძა მცირები და სხვანი ბერი ნათესავებით, იგინი მჟადეს მაინც კი გვაქმევენო, შიმშილით არ მოგვლენო!“ დაევესით მთელმა სოფლებმა, ძლიერს დავაწერარეთ, პირობა მივეცით, რომ ჯერ გვაცალეთ და თუ ჩეენ ამ რა-სამ თვეში აღარაფერი გვეშელება, ჩეენს დაწირულებს ალიება ბათომის ხაფისახანიდან (სამტყველოდან), არ გამოუშობენ-მეტე და სამართალს ვერსად ველარ ეშვინით, მაშინ თქვენ იცით, და ამ სიტყვებით ძლიერს ქალები დავაწყნარეთ.

— ერთი შეილი მყავს და იგი კურაში ჩამიგდეს. შევეხეწერე: მე ბერი კაცი ვარ, მუშაობა აღარ შემიძლია, შიმშილით ნუ მომკლავ-მეტე. ვე-კეწერე, ვეხეწერე, ხელზე, ვეხეწერე კოცნე, მიავ, და ბოლოს რაგარც იყო კურაცია იყო შემდებრების ამბავი, შენდა მითხოთ ბია, და სულ მთლიან ჩვენი ლაზის-ტანის სანჯანის შეწუხებას, მე კი არა, კარგი მცირენ ფრანგი ვერ ასწერს ერთს თევს, მიავ. შეაც-ოლლო

— ერთმა ბატონშა გადმომიტურჩულა ყანები: ბიჭვოო, წადი, ათი იქრო მოიტანეთ, მე დავისხინით. ვაიმე, ბატონი! მე ათი იქრო ახლა სად ვიშვენო-მეტე წადიო, სადაც იყოს, იმოვნეო, თვარა ისთვ არ იქნებაო; მე მეტურავეს და მის მწერლებს თუ არ მივეცით, ყველას კურაში დასწერენო და შერენო და შენ იციო. შერმე მო-ედი შინ. ქალმა, კადამ მოქლა:

— თქვენ ქობლეთლები თუ კური იყო იყოთთ, სამართალსაც კი იშვა-ნილით; ჯოხით თქვენ გაგლახესო, ყველა დაგიჭირესო, სამტყველში და გამართოს, შეილები წაგრივესო, უოლე-შეილი აგიტირესო და კიდევ ფრიას გახილიერი გველებათო!“ ვთქვი გულში: ღმერთო, რა დღეს მომასწარი-მეტე! დაუჯდო და ვუკე-რობდი; მერმეთ ქალმა პაჭა საჭე-ლი მაჭა და შითხრა: — კაცო, შენ უბელუროვო, წალი ბურიაშიო და ჩეენს ნათესავებს შეეხეწერე და ფა-რას მოგიხებებით და შეილი და-ვისნათო. და ამას სასარგებლოდ დარჩება 350 მანე-თამდის.

— შაბათ ღამეს გარდაიცვალა შუ-თასის არჩიტექტორი ფომინი. სა-ლამის უაფალიყო კუნცურტშეგადა იქიდამ დაბრუნებულიყო სახლში, უ-ცემ გამხდარიყო აეად და მომკედარიყო. ამბობენ; ვოთომც ექიმს ეთ ქვას, რომ მიცუალებული მოშამლული იყოთ და მითი მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს სალაყბოზე“ ამ უკანასკნელი დროის ბერი და საშინელი რამ ხმებით გავარდა, რომელთაგან, რასაკ-ვირველია, ნახევრიც არ დაიჯერებათ ზუშინ რამ რამ სამშაბათი იყო, სამს ალაგას გარდა აქ ცეცხლი, მაგრამ მალე შეიტყვეს და გააქრეს. ამის შემდეგ ქალაქში ხმა გავარდა, რომ ეილცა ბოროტ-ცულებს მთელი და მითხოვით და მოკედაო. მიცუ-ლებული ექიმს არ გაუკრია. ამა და-ჩეენს

